

Filyó Fanni (ELTE): Sztár, haver vagy zöldfülű? Diszkurzív ethosz megteremtése karrier kezdetén a legsikeresebb francia youtuber példáján keresztül

Doktori kutatásom célja a legnépszerűbb francia youtuberek önprezentációjának (Amossy, 2010) komparatív vizsgálata kvantitatív és kvalitatív elemzés segítségével. A kutatás a diskurzuselemzés és a pragmatika keretein belül valósul meg. Előbbihez az Austin (1970) és Searle (1972) munkáját képviselő Kerbrat-Orecchioni beszédaktus-elmélete (2016), utóbbihoz Maingueneau megnyilatkozáselmélete (1996) szolgál alapul. Az említett elméletekre hivatkozva a doktori kutatás alapvető problémaköröként határozom meg a beszédaktusok különböző típusainak alkalmazását az identitáskonstruálás és ethoszmegteremtés vonatkozásában éppúgy, mint diszkurzív és pragmatikai funkciójukat illetően.

Előadásomban ugyanezt a kérdéskört járom körül a legsikeresebb francia youtuber, Squeezie pályafutásának első évében készített videóinak kvalitatív elemzése során. Az elméleti keret ismertetését követően a kutatás korpuszának összeállításához megszabott kritériumokat mutatom be. A kritériumok meghatározása során fontos tényezőként jelenik meg a műfaji sajátosságoknak, illetve magának a műfaji keretnek a meghatározhatósága (Adam, 2012; Maingueneau, 2013). Mindezeket alapul véve jelen elemzés korpuszát 23 videó alkotja. A kutatás ezen szakasza célul tűzi ki egy elsődleges módszertan megalapozását a további elemzés tekintetében. Továbbá az eddigi kutatásaim eredményeire hivatkozva (Filyó, 2021 a, b) azt kívánom bemutatni konkrét példákon keresztül, hogy a youtuber szakma kezdeti éveiben egy fiatal kezdő youtuber milyen diszkurzív ethoszt teremt meg az egyes beszédaktusokon keresztül. Ugyanis az olyan beszédaktusok, mint a(z) (el)köszönés, a bocsánatkérés vagy a köszönetnyilvánítás erőteljes rituális jelleggel bírnak, továbbá konvencionális diskurzuselemékké váltak a youtuberek videóiban. Mindez informatív elemzésre kínál lehetőséget abban a tekintetben, hogy egy már létező tipológiából kiindulva kimutatható legyen, mennyiben és milyen módon térnek el ezektől a tipizálódott sablonoktól a youtuber diszkurzív stratégiái. Valamint az is fontos szempont, hogy milyen egyéni megvalósulási formái lehetnek adott beszédaktusoknak kontextustól, műfajtól vagy megnyilatkozótól függően.

A kvalitatív elemzés során alapvetően az interperszonális viszony mikéntjére kíván rámutatni a kutatás, amely várhatóan képet ad a megnyilatkozó diskurzusban megjelenő megnyilatkozó-címzett viszony lenyomatairól, a kapcsolat egymásrautaltságáról, továbbá a youtuber adott tevékenységi periódusának jellemvonásairól és a szóban forgó időszakban

általánosan jelen lévő tendenciákról. Végezetül, előadásomban kitérek a kutatás további perspektíváira, jelen elemzés alapján alkotott hipotézisekre, valamint a kvantitatív elemzés várható eredményeire, illetve annak kihívásaira.

Bibliográfia

ADAM Jean-Michel (2012), „Discursivité, généricité et textualité. Distinguer pour penser la complexité des faits de discours”, *Recherches*, n° 56, p. 9-27.

AMOSSY Ruth (2010), *La présentation de soi : Ethos et identité verbale*, Párizs, Presses Universitaires de France.

AUSTIN John L. (1970), *Quand dire, c'est faire*, Párizs, Seuil.

FILYÓ Fanni (2021a), „Notoriété sur YouTube et production musicale de Squeezie : comment les variétés de langue non standard construisent l'identité”, *Revue d'Études Françaises* 25, p. 87-102.

FILYÓ Fanni (2021b), „Nouveau type de stars, nouveaux actes de langage ? La construction de l'ethos discursif de youtubeurs français à travers les rituels d'ouverture et de clôture de leurs vidéos”, *E-Scripta Romanica*, vol. 9, p. 158-170. (<https://doi.org/10.18778/2392-0718.09.13>)

KERBRAT-ORECCHIONI Catherine (2016), *Les actes de langage dans le discours. Théorie et fonctionnement*, Párizs, Armand Colin.

MAINGUENEAU Dominique (1996), *L'Énonciation en linguistique française*, Párizs, Hachette.

MAINGUENEAU Dominique (2013), « Genres de discours et web : existe-t-il des genres de web ? », in : *Manuel d'analyse du web* (Barats Christine), Párizs, Armand Colin, p. 74-97.

SEARLE John R. (1972), *Les Actes de langage*, Paris, Hermann.